

КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ ОРТОПЕДИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ З ІМПЛАНТОЛОГІЄЮ

В. М. Дворник, Л. Б. Єрис, Г. М. Кузь, О. І. Тесленко, О. Б. Тумакова, Г. М. Баля

Вищий державний навчальний заклад України «Українська медична стоматологічна академія»

Невід'ємною складовою здійснення навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі є контроль за навчально-пізнавальною діяльністю студентів. Технологія навчання, що побудована на пасивних інформаційних принципах, здатна лише на масовий випуск «середніх» фахівців. Вона не заохочує до систематичної самостійної роботи студентів. Рейтингова оцінка знань спонукає студента прагнути до систематичного активного оволодіння знаннями. Цьому сприяє введення модульної системи організації навчального процесу й упровадження нових технологій, які ґрунтуються на застосуванні рейтингової системи організації самостійної роботи студентів, а також контролю та оцінки їхніх знань. В зв'язку з цим підвищуються вимоги до контролю як дидактичного засобу управління навчанням. Адже він спрямований на забезпечення ефективності формування знань, умінь і навичок, використання їх на практиці, стимулювання навчальної діяльності студентів, формування у них прагнення до самоосвіти.

Під час контролю за навчальною діяльністю студентів перевіряється рівень знань, умінь і навичок з відповідної теми дисципліни «Ортопедична стоматологія», здійснюється їхня оцінка та занесення результатів до журналу успішності чи залікової книжки (індивідуального плану навчання). Головною метою контролю є визначення якості засвоєння студентами навчального матеріалу, ступеня відповідності умінь і навичок цілям і завданням теми заняття.

Контроль навчальної діяльності виконує наступні функції:

1) **освітню (навчальну)**: студент, який відповідає перед усією групою, часто в присутності пацієнтів, виконує якісь практичні завдання на фантомі, закріплюючи знання, вміння і навички, краще усвідомлює навчальний матеріал. Слухаючи відповідь товариша, студенти зв'язують із нею свої знання, ставлять запитання чи доповнюють її, що сприяє поглибленню і систематизації їхніх знань. Окрім того, відбувається зворотний зв'язок у навчанні, коли викладач після опитування студентів демонструє прийом тематичного хворого;

2) **діагностичну**: виявлення знань, умінь і навичок студентів, а також наявних прогалин і недоліків, з'ясування їх причини і знайдення шляхів усунення. Зокрема, показати вирішення проблеми на схожому клінічному прикладі;

3) **стимулюючу**: схвалення успіхів, особливо в присутності хворого, сприяє розвитку у молодій людині мотивів до навчання, до систематичної праці, досягнення кращих результатів, а також підвищує самооцінку;

4) **розвивальну**: розвивається логічне, а особливо, клінічне мислення студентів, зокрема вміння аналізувати і синтезувати, порівнювати й узагальнювати, абстрагувати й конкретизувати, класифікувати й систематизувати, а також мовлення, увага, уява, пам'ять, тощо;

5) **управлінську**: у процесі контролю визначається стан успішності студентів, що дає змогу запобігти неуспішності або вчасно подолати її. Викладач корегує і власну діяльність: змінює методику викладання, вдосконалює навчальну діяльність студентів;

6) **виховну**: очікування перевірки спонукає студента регулярно готуватися до занять; перевірка і оцінювання знань допомагають студентові самому оцінювати свої знання і здібності, що сприяє формуванню позитивного ставлення до навчання; виховання моральних якостей, адекватної самооцінки, дисциплінованості, самостійності, почуття відповідальності;

7) **оцінювальну**: передбачає зіставлення виявленого рівня знань за темою заняття, а також умінь і навичок з вимогами навчальної програми з ортопедичної стоматології.

Рейтингова система оцінювання знань вимагає застосування різноманітного та всебічного контролю за навчально-пізнавальною діяльністю студентів. Він, в свою чергу, є ефективним при дотриманні індивідуального підходу до кожного студента, що передбачає визначення не лише рівня знань, умінь і практичних навичок, а й виявлення невдач і характеру труднощів у самостійному пізнавальному процесі. Під час опитування слабших студентів викладач використовує додаткові навідні запитання чи приклад з власної лікарської практики. Не менш важливим фактором є систематичність контролю, що спонукає студентів до постійної підготовки до занять. Викладач приділяє особливу увагу слабшим студентам, заохочує їх до пізнавальної діяльності на всіх етапах заняття. Отримана студентом оцінка є сукупною і враховує зміст відповіді на запитання, доповнень до відповідей інших студентів, показані практичні навички на клінічному прийомі тематичного хворого. Підсумкова оцінка, що є фактичним результатом контролю навчальної діяльності студента, викладачем мотивується і обґрунтовується, що запобігає невдоволенню осіб, схильних до переоцінки своїх знань.

Варто також зазначити і про єдність вимог усіх викладачів кафедри до оцінювання знань студентів, що передбачає врахування ними державних стандартів ОКХ і ОПП з підготовки лікарів-стоматологів, відповідність чинним навчальним планам і програмам з ортопедичної стоматології. Це сприяє, з одного боку, уникненню надмірної вимогливості чи поблажливості в оцінюванні знань студентів, а з іншого, – посиленню особистої відповідальності студентів за якість своєї навчальної праці.

Отже, студенти в процесі навчання на кафедрі ортопедичної стоматології з імплантологією розвивають уміння самостійно оцінювати власні досягнення, здібності, життєві перспективи, боротися з недоліками та проблемами. Що в подальшому допомагає їм краще пізнати себе, повірити у власні можливості, реалізувати свої знання, уміння і навички, додає впевненості у собі.

Література

1. Артемова Л.В. Педагогіка і методика вищої школи / Л.В. Артемова. – Київ – 2008. – С. 190–193.
2. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи / С.С.Вітвицька. – Київ – 2011. – С. 222–245.
3. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі / В.М. Нагаєв. – Київ – 2007. – С. 73.
4. Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи / М.М. Фіцула. – Київ – 2014. – С. 287–305.